کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هفتاد عروسک تازه تولید کرده است

کانون پرورش فکری به فکر ساخت عروسك شخصیت‌های کارتونی ایرانی افتاده است

عروسکا، عروسکا کجایین؟!

آذر مهاجر

ادبیات و هنر

ایستادن در مقابل سیطره سالیان شرکت‌های بزرگ انیمیشن‌سازی جهان، کار ساده‌ای نیست، ولی کانون پرورش فکری قصد دارد در بازاری مملو از عروسك‌ها، اسباب‌بازی‌ها و اکشن‌فیگورهای شخصیت‌های دیزنی و دیگر شرکت‌های انیمیشن‌سازی آمریکا، عروسك انیمیشن‌های ایرانی را عرضه کند. اگر این نکته را در نظر بگیریم که انیمیشن زمانی وارد ایران شد و اولین تجربه‌های انیمیشن‌سازی زمانی در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شکل می‌گرفت که شرکت دیزنی هزاران نفر کارمند داشت و اگر این را هم مدنظر داشته باشیم که بخش قابل توجهی از درآمد شرکت‌های انیمیشن‌سازی جهان، حاصل فروش محصولات جانبی یعنی عروسك‌هاست، اینجاست که متوجه می‌شویم چه کار بزرگی در کانون آغاز شده و چقدر لازم است که سرمایه‌گذاران و نیز مصرف‌کنندگان از این اقدام حمایت کنند. برای روشن شدن ابعاد تصمیمی که کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان انجام داده، محمدرضا کریمی صارمی گفت‌وگویی با جام جم داشته و البته خیلی کوتاه با یکی از سازندگان این عروسك‌ها هم صحبت کرده‌ایم.

داستان چیست؟

ماجرا از این قرار است که به سفارش کانون ۱۰۰ نمونه عروسك کچه (الیاف پشمی) از شخصیت‌های انیمیشنی ساخته می‌شود که تا امروز ۷۰ عروسك توسط چیستا تاجور و رادین ابراهیم‌پور تولید شده و بقیه هم به‌زودی آماده می‌شوند. چیستا تاجور، کارشناسی نقاشی از دانشگاه آزاد تهران دارد و رادین ابراهیم دارای دیپلم انیمیشن و دانشجوی رشته گرافیك دانشگاه آزاد تهران است. تا این لحظه شخصیت‌های «یکی کم است» و «بهادر» به کارگردانی عبدا... علیمراد، «توکا در قفس» به کارگردانی مهرداد شیخان، «مجموعه عروسی عروسی» به کارگردانی مهین جواهریان، «شب ترسناك لومو» به کارگردانی ساره شفیعی‌پور، «قصه پنیرك» اثر پروین تجوید و «ماهی رنگین‌کمان» اثر فرخنده ترابی تبدیل به عروسك شده‌اند و شخصیت انیمیشن‌های «زال و سیمرغ»، «من آنم که» و «رخ» از مجموعه آثار علی‌اکبر صادقی در دست تولید قرار دارند. قرار است به‌زودی این عروسك‌ها در یك نمایشگاه مجازی در معرض دید علاقه‌مندان قرار بگیرند و با حمایت سرمایه‌گذران داخلی به تولید انبوه برسند.

محمدرضا کریمی صارمی، معاون تولید کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان:

تولید عروسك‌ها، اتفاقی مبارك است

انیمیشن ایران، دارد رونق می‌گیرد و قدم در مسیر صنعتی شدن می‌گذارد، بنابراین شاید حالا بهترین فرصت باشد برای توجه به محصولات جانبی انیمیشن‌های ایرانی. این اتفاق را مثل جریان تولید انیمیشن در ایران، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان رقم می‌زند.

معاون تولید کانون توضیح می‌دهد که سال گذشته آثار هنرمندی را دیده که عروسك‌هایی از الیاف پشمی و شبیه نمد تولید می‌کرده است.

این عروسك‌ها می‌توانستند فرم و شکل‌های متنوع داشته باشند و شبیه شخصیت‌های کارتونی ساخته شوند. این عروسك‌ها می‌توانستند ایده قدیمی را به واقعیت بدل کنند؛ ایده ساخت عروسك از شخصیت‌های انیمیشنی.

به گفته کریمی‌صارمی ساخت ۱۰۰ عروسك به چیستا تاجور سفارش داده شد و او با همکاری رادین ابراهیم‌پور نمونه‌سازی را آغاز کرد. به این منظور فیلم انیمیشن‌های ساخته شده در کانون در اختیار این دو هنرمند قرار گرفت و حالا که بخش اعظمی از آنها آماده شده، قرار است نمایشگاهی از آثارشان برگزار شود.

کریمی‌صارمی می‌گوید: این نمایشگاه به صورت VR یا به عبارتی در قالب موزه مجازی به نمایش گذاشته خواهد شد و امیدواریم نظر سرمایه‌گذاران برای تولید انبوه عروسك‌ها جلب شود.

معاون تولید کانون می‌گوید تولید این عروسك‌ها اقدامی است برای حمایت از هنر صنعت انیمیشن؛ چراکه این صنعت صرفا با تولید فیلم پیشرفت نمی‌کند و توضیح می‌دهد: این عروسك‌ها هم بومی هستند، با تکنیك‌های کاملا ایرانی ساخته شده‌اند و برآمده از فرهنگ اقوام ایرانی هستند که می‌توانند یك جریان جدید را در فرهنگ ما به‌وجود بیاورند. بدون تردید خانواده‌ها به عروسك‌های مربوط به شخصیت‌های VM انیمیشن‌های ایرانی تمایل بیشتری دارند و همین می‌تواند اتفاقات بزرگی را در پی داشته باشد.

براساس توضیحات معاون تولید کانون پرورش فکری در مرحله اول صد شخصیت انیمیشنی نمونه‌سازی شده اما بیش از ۲۰۰۰ شخصیت در تولیدات انیمیشنی کانون در طول ۵۰ سال وجود دارد که تمام آنها قابلیت تبدیل شدن به عروسك را دارند. گویا قرار است در آینده‌ای نه چندان دور، کتاب این شخصیت‌ها منتشر شود و همین طور اسباب‌بازی‌ها و بازی‌های رومیزی که به همراه انیمیشن‌ها به مخاطبان عرضه خواهد شد.

یکی از مهم‌ترین دلایلی که سبب می‌شود عروسك‌های ساخته شده از شخصیت‌های انیمیشنی در بازار مورد استقبال قرار بگیرند، پخش و نمایش خود انیمیشن‌ها و خوگرفتن مخاطب با قهرمانان این انیمیشن‌هاست. کریمی‌صارمی در این‌باره می‌گوید: تلویزیون، کتابخانه‌ها و مراکز فرهنگی ثابت و سیار کانون، مراکز نمایش و پایگاه‌های کانون انیمیشن‌ها را عرضه می‌کنند و زمینه برای توجه بیشتر به انیمیشن‌ها و به تبع آن توجه به عروسك‌ها فراهم می‌شود.

ساماندهی سالن‌های نمایش کانون به انجام رسیده و براساس اظهارات کریمی‌صارمی ۸۰ سالن آماده نمایش است که فیلم‌ها و انیمیشن‌های کانون را عرضه خواهند کرد. وی نمونه‌سازی شخصیت‌های کارتونی کانون به شکل عروسك را یك اتفاق مبارك توصیف می‌کند که چنانچه به تولید انبوه برسد، گام بسیار بزرگی در حمایت از صنایع جانبی انیمیشن برداشته خواهد شد.

گپی کوتاه با یکی از طراحان عروسک‌ها

نمونه‌سازی کرده‌ایم

ظاهر عروسك‌های ساخته شده از انیمیشن‌های ایرانی، شبیه عروسك‌های نمدی هستند و البته که جنس آنها از نوعی پشم فشرده است که نوعی نمد محسوب می‌شود. گویا این عروسك‌ها بسیار نرم بوده و به عنوان اسباب‌بازی در اختیار بچه‌ها قرار نخواهد گرفت.

چیستا تاجور درباره داستان تولید آنها به جام جم می‌گوید: ساخت عروسك‌ها خیلی ذوقی شروع شد. من شخصیت‌های مربوط به قصه‌های کودکان را به‌صورت حجم ساختم و به کانون معرفی کردم. آقای کریمی‌صارمی از این کار استقبال کردند و قرار شد جمع زیادی از شخصیت‌های انیمیشنی که دوبعدی است را به صورت سه‌بعدی بسازیم و در قالب عروسك نمونه‌سازی کنیم.

تاجور که دانش‌آموخته نقاشی است با همکاری پسرش رادین ابراهیم‌پور دست به کار شدند و از روی تصاویر فیلم شروع به ساختن عروسك‌ها کردند. این هنرمند درباره شیوه نمونه‌سازی می‌گوید: از روی فیلم، زوایای مختلف عروسك‌ها را طراحی می‌کردیم و بعد طراحی‌ها تبدیل به حجم می‌شد. گاهی برخی از شخصیت‌ها صرفا از یکی دو نما در انیمیشن‌ها دیده می‌شدند؛ مثلا هیچ نمایی از پشت‌سر یا مثلا نیم‌رخ آنها وجود نداشت. در نتیجه باید زوایای مختلف این عروسك‌ها را تجسم می‌کردیم و بعد می‌ساختیم.

آشنایی با مبانی رنگ و حجم به تاجور کمك کرد عروسك‌ها را در قالب سه‌بعدی تجسم و طراحی کند و در نهایت به کمك الیاف پشمی خاصی که با سوزن مخصوص فرم می‌گیرند، عروسك‌ها را بسازد. این شیوه کچه‌دوزی نام دارد که برآمده از فرهنگ و هنر ترکمن است.

گویا این نمونه‌ها برای ارائه مدل به صنعت عروسك‌سازی ساخته شده و قرار نیست با همین شکل به کودکان و خانواده‌ها عرضه شود. تاجور می‌گوید: عروسك‌ها بسیار نرم بوده و اثر تماس ممکن است تغییر شکل بدهد. بنابراین چیزی که فعلا تولید شده نمونه ویترینی است برای این‌که اطلاعات مربوط به هر عروسك قابل اسکن و انتقال به رایانه باشد.

نمونه‌سازی عروسك‌ها از نظر چیستا تاجور یك اتفاق تازه ولی مبارك است که تا به‌حال درباره شخصیت‌های انیمیشنی رخ نداده و او امیدوار است روزی این شخصیت‌ها بتوانند جای باربی، تن‌تن، بتمن، اسپایدرمن و سایر شخصیت‌های خارجی را بگیرند.

واقعه

چند روایت معتبر درباره شاه شاعر

۲۵ تیر روز تولد ناصرالدین‌شاه قاجار است

ناصرالدین‌شاه ارادت ویژه‌ای به اهل‌بیت(ع) به‌ویژه امام‌حسین(ع) داشت و بیش از سایر شاهان قاجار خود را پایبند به عزاداری در محرم می‌دانست. او در دوران سلطنت خود تکیه دولت را بنا نهاد که از آن با عناوین دیگری همچون تکیه همایونی دولتی، تکیه قصر و تکیه بزرگ شاهی نیز نام برده شده‌است. این بنا که گفته می‌شود با الهام از ساختمان رویال‌آلبرت‌هال لندن ساخته‌شده، به‌منظور اجرای مراسم تعزیه و برگزاری آیین‌های سوگواری و روضه‌خوانی در ایام عاشورا در تهران قدیم برپا شد. گفته می‌شود مراسم ویژه عزاداری در تکیه دولت از روز اول محرم و با حضور ده‌ها روضه‌خوان که برای گرم‌کردن مجلس یکی پس از دیگری به منبر می‌رفتند، آغاز می‌شد و آنان اشعاری در رثای سیدالشهدا(ع) با صدایی خوش قرائت می‌کردند؛ در ادامه با حضور ناصرالدین‌شاه مراسم تعزیه‌خوانی آغاز می‌شد و تعزیه‌خوان‌ها در سکوی مرکزی تکیه به نقل و اجرای مصیبت عاشورا می‌پرداختند.

ناصرالدین‌شاه طبعی روان در حوزه شعر نیز داشت و این طبع را در راستای عقایدش و عشقش به امام‌حسین(ع) نیز به‌کارگرفت. دستگاه گرامافون، اواخر عصر ناصری به ایران آمد و در آن زمان به این دستگاه، «حافظ‌الصوت یا حبس‌الصوت» می‌گفتند. از دوره ناصری چندین صوت باقی‌مانده که یکی از آنها نوحه «جبرئیل» است. گفته می‌شود این نوحه که خواننده آن مشخص نیست، براساس شعری از ناصرالدین‌شاه ساخته شده‌است.

این نوحه قدیمی در دستگاه همایون اجرا می‌شود که در نوع خود می‌تواند الگویی برای استفاده درست از موسیقی ایرانی در مجالس سوگواری باشد.

به‌مدت بیش از یک قرن، دستگاه‌های موسیقی ایرانی، حامل اشعار و نوحه‌های سوگواری واقعه عاشورا بودند و نوحه‌خوانان، هنرمندانی خوش‌صدا، آموزش‌دیده و آگاه به علم موسیقی به شمار می‌آمدند.

ابیات آغازین این نوحه چنین است:

از عرش با ملائک سیار، جبرئیل
آمد به یاری شه بی‌یار جبرئیل
وقتی رسید دید حسین را میان خون
گفتا فدای جان تو، صدبار جبرئیل
برگو به پیکری که منش پروریده‌ام
بینی چه سان جراحت بسیار، جبرئیل
این گفت و سایه بر بدن آن جناب کرد
از شه‌پری به دیده خونبار جبرئیل

کاغذ اخبار

رویا نونهالی و پانته آبهرام در «ملکه گدایان»

پس از باران کوثری، آرمان درویش و محمدرضا غفاری، حالا از رویا نونهالی و پانته آبهرام به عنوان بازیگران جدید سریال ملکه گدایان نام برده می‌شود. متن این سریال در حال حاضر توسط حامد افضلی و امین محمودی در مرحله نگارش قرار دارد و به‌زودی بازیگران دیگر این پروژه ۳۰ قسمتی معرفی می‌شوند. رحمان سیفی‌آزاد و علی طلوعی تهیه‌کنندگان این سریال هستند که برای پخش در شبکه نمایش خانگی آماده می‌شود.

تجربه جدید عطشانی با بازیگر زن عرب

فیلم سینمایی «کوسه» به کارگردانی علی عطشانی و تهیه‌کنندگی سید محمد احمدی که چندی پیش در نیاوران کلید خورد، این روزها در حال فیلمبرداری است و آن ماری سلامه، بازیگر سرشناس لبنانی برای ایفای یکی از نقش‌های این فیلم پنجشنبه ۱۲ تیرماه به ایران آمد. آن ماری سلامه دارای مدرک کارشناسی ارشد در هنرهای نمایشی است و بازیگری را از تئاتر شروع کرده‌است. او با نقش‌آفرینی در یک فیلم سینمایی لبنانی به نام Galata Omri در میان مردم شناخته شد و با بازی در سریالی ۲۰۰ قسمتی به نام ریشه‌ها (جذور) در نقش هنادی بسیار معروف شد.

تاکنون حضور مهدی هاشمی، مهران احمدی، سیما تیرانداز، بهناز جعفری، ریحانه پارسا، محمدجواد جعفرپور، مهران رجبی، مهسا کامیابی و احمدرضا موسوی با حضور پژمان جمشیدی در «کوسه» که بر اساس فیلمنامه‌ای از پیمان عباسی ساخته می‌شود، قطعی شده است.

انیمیشن «نهنگ سفید» آماده نمایش شد

انیمیشن کوتاه «نهنگ سفید» از تولیدات جدید مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی به کارگردانی امیر مهران آماده نمایش شد. در خلاصه داستان نهنگ سفید آمده است: «پیرمردی که سال‌ها پیش، دوستان خود را در یک عملیات از دست داده، پس از ۳۰ سال در جست‌وجوی بقایای آنهاست.» امیر مهران، تحصیلکرده رشته کارشناسی ارشد انیمیشن از دانشگاه سوره است و ساخت چند انیمیشن تجربی از جمله «موج‌های گمشده»، «شهر خاموش»، «روزنه» و «مرد پروانه‌ای» را در کارنامه فیلمسازی خود دارد.